
Niet-technische samenvatting NeuConnect interconnector

Inleiding

- 1.1.1 NeuConnect is een voorgestelde hoogspanningsverbinding tussen Groot-Brittannië en Duitsland. De voorgestelde route loopt deels door de Nederlandse Exclusieve Economische Zone (EEZ). De mogelijke effecten die de aanleg, de exploitatie en de buitenbedrijfstelling van de kabel in de Nederlandse EEZ (hierna het project) kunnen hebben op het milieu zijn omschreven in het Milieueffectrapport.
- 1.1.2 NeuConnect wordt ontwikkeld door een consortium van investeerders. Voor de ontwikkeling van de hoogspanningsverbinding hebben zij NeuConnect Great Britain Limited (NCGBL) opgericht.
- 1.1.3 De voorgestelde NeuConnect kabel is een 1.400 megawatt (MW) interconnector tussen de hoogspanning elektriciteitsnetwerken van Groot-Brittannië en Duitsland. Het betreft een verbinding met een geschatte lengte van in totaal circa 706 km tussen de twee transformatorstations. In Groot-Brittannië loopt dit via de Isle of Grain te Medway en in Duitsland via Fedderwarden te Wilhelmshaven. Deze transformatorstations zijn op hun beurt weer verbonden met de hoogspanningsnetwerken. De kabelverbinding bestaat uit twee onderzeese kabels aangevuld met een glasvezelkabel voor operationele bewakings- telemetrie- en regelfuncties. Een deel van de kabel, circa 265 km gaat door Nederlandse wateren, waarvan circa 78 km door het Natura 2000-gebied Friese Front loopt. Dit Nederlandse gedeelte is onderwerp van het MER. NeuConnect is vergunningsplichtig vanuit zowel de Waterwet als de Wet natuurbescherming (Wnb). Het MER is onderdeel van de aanvraag voor een watervergunning. Het is opgesteld om de mogelijke milieueffecten inzichtelijk te maken en de verwachte milieupact te beoordelen zodat hier rekening mee gehouden kan worden in de besluitvorming over de vergunningaanvraag.
- 1.1.4 Een watervergunning (waar het MER bij hoort) en een vergunning op grond van de Wnb zijn van toepassing op de aanleg, exploitatie en buitenbedrijfstelling van de kabel.

Stand van zaken vergunningverlening

- 1.1.5 Op 19 maart 2021, aangevuld op 25 mei 2021, is de aanvraag voor de Watervergunning, inclusief een het MER, ingediend bij Rijkswaterstaat (als vertegenwoordiger van het ministerie van Infrastructuur en Waterstaat). Op 19 maart 2021, aangevuld op 21 en 23 maart 2021, is ook de aanvraag voor de Natuurvergunning ingediend bij het ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit.
- 1.1.6 Naar aanleiding van de aanvragen zijn ontwerpvergunningen opgesteld die op 2 juli 2021 voor een periode van 6 weken ter inzage zijn gelegd. Gedurende deze periode kan eenieder zijn of haar zienswijze geven over de ontwerpbesluiten en het MER.
- 1.1.7 Nadat eventueel ingediende zienswijzen in beschouwing zijn genomen, worden de definitieve vergunningen gepubliceerd en ter inzage gelegd gedurende de beroepstermijn van 6 weken. Direct belanghebbenden kunnen gedurende deze periode beroep instellen bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State.

Route en wijze van aanleg

- 1.1.8 Voor het bepalen van de voorkeursroute (in het MER ook aangeduid als de voorgestelde route) heeft op een aantal vlakken een uitgebreide afweging plaatsgevonden. Naast de strategische afweging wel of geen kabel en technologische afweging met betrekking tot de kabel zijn in eerste instantie zeven route alternatieven beschouwd. De locatie van de grensovergang tussen Duitsland en Nederland is door de Duitse autoriteiten gefixeerd. Op basis hiervan is de route bepaald. De route betreft een corridor van 500 m breed waarbinnen de kabel gelegd zal worden. Naar aanleiding van een hernieuwde discussie met de Duitse autoriteiten waarbij het grenspunt tussen Duitsland en Nederland noordelijker zou komen te liggen, zijn naast de reeds gekozen route, drie nieuwe alternatieve routes beschouwd. Op basis van deze beschouwing en dit overleg is de oorspronkelijke route als voorkeursroute bepaald.

- 1.1.9 Voor het aanleggen van de kabel zijn diverse werkwijzen en technieken mogelijk. In het MER zijn verschillende uitvoeringsvarianten beschouwd. Ten aanzien van mogelijke effecten op het Natura 2000-gebied Friese Front, is naast reguliere uitvoering een uitvoeringsvariant beschouwd waarbij de waarden van het Natura 2000-gebied Friese Front worden ontzien door geen werkzaamheden uit te voeren in de periode waarin de Zeekoet kwetsbaar is. Om de impact van bodemberoering in het Friese Front te minimaliseren, doorkruist de route het Friese Front in een gedeelte waar geen beschermde benthische fauna zoals de Noordkromp aanwezig is en wordt geen pre-sweeping toegepast in het Friese Front. Daarnaast zullen de meest geschikte graaf-technieken geselecteerd worden waardoor bodemberoering wordt geminimaliseerd. Deze uitvoeringsvariant is geselecteerd. Ten aanzien van de stikstofeffecten van de aanlegfase van het project zijn in eerste instantie vier verschillende uitvoeringsvarianten afgewogen waarbij voor het worst-case scenario de stikstofdepositie is bepaald. Vanuit de wens om de stikstofimpact op realistische wijze in kaart te brengen en een zo beperkt mogelijke stikstofimpact te veroorzaken, zijn op basis van nader onderzoek, gedetailleerde informatie afkomstig van de tender en de eisen die gesteld kunnen worden aan de in te zetten schepen, vier realistische uitvoeringsvarianten beschouwd. De varianten verschillen in locatie van afvaren, en gebruikte schepen. Op basis hiervan is de voorkeursvariant bepaald.

Overzicht resultaten beoordeling milieueffecten

- 1.1.10 Voor de (milieu)thema's die mogelijk beïnvloed worden door de aanleg, exploitatie en buitenbedrijfstelling van de kabel zijn de mogelijke effecten van de voorkeursroute en voorkeursuitvoeringsvariant beschouwd ten opzichte van de referentiesituatie en in het licht van de instandhoudingsdoelstellingen van betrokken Natura 2000-gebieden. Dit betreffen de fysieke omgeving en hydromorfologie, ecologie, archeologie, scheepvaartveiligheid, niet-gesprongen explosieven en de overige zeegebruikers. Onderscheid wordt gemaakt tussen de effecten ten gevolge van de aanleg en buitenbedrijfstelling van de kabel en de effecten ten gevolge van de exploitatie.
- 1.1.11 Over het algemeen kan gesteld worden dat uit de beoordeling volgt dat de aanleg, exploitatie en buitenbedrijfstelling van de kabel in de Nederlandse wateren niet leidt tot aanzienlijke milieueffecten, gezien de beperkte omvang van het gebied dat wordt beïnvloed door het project. Eveneens volgt hieruit dat de aanleg, exploitatie en buitenbedrijfstelling van de kabel in de Nederlandse wateren geen mogelijke belangrijke nadelige effecten kan hebben voor het milieu in Duitsland of Groot-Brittannië. Uit de milieueffectbeoordelingen van de aanleg, exploitatie en buitenbedrijfstelling van de kabel in de Duitse en Britse wateren, die zijn gemaakt ten behoeve van de vergunningverlening in Duitsland respectievelijk Groot-Brittannië, volgt eveneens dat geen belangrijke nadelige effecten op het milieu optreden.
- 1.1.12 Uit de Passende beoordeling is tevens gebleken dat significante negatieve effecten met betrekking tot de instandhoudingsdoeleinden voor de Zeekoet in het Natura 2000-gebied door het nemen van mitigerende maatregelen kunnen worden uitgesloten.
- 1.1.13 Naast directe effecten ten gevolge van de aanleg, exploitatie en buitenbedrijfsstelling van de kabel is eveneens gekeken naar mogelijke plannen en projecten zowel in de Nederlandse wateren als in de Duitse en Britse wateren in de directe nabijheid van de NeuConnect kabelcorridor die mogelijk cumulatieve effecten opleveren.
- 1.1.14 Er zijn geen plannen of projecten bekend in de nabijheid van de voorkeursroute binnen de Nederlandse wateren die risico's op cumulatieve effecten opleveren. Voor de Duitse en Britse wateren is gelet op de afstand tot die projecten en de beperkte omvang van het gebied dat wordt beïnvloed door de kabel in de Nederlandse EEZ, leveren die projecten eveneens geen risico op cumulatieve effecten op.

Overzicht van leemten in kennis

- 1.1.15 Er is met name nog een leemte in kennis over de precieze geluiddrukkniveau's bij de aanleg van kabels. Tevens zijn er ten aanzien van het effect van elektromagnetische (EM) velden op ongewervelden, vissen, of zeezoogdieren langs het tracé leemten in kennis. In het kader van het Wind op Zee Ecologisch Programma (WOZEP) worden de effecten van elektromagnetische velden op dit moment onderzocht (Viking 2017). Eerste resultaten geven aan dat zwakke EM-velden in sommige gevallen meer effecten kunnen hebben dan sterke velden, omdat ze meer lijken op biologische magnetische velden die van nature voorkomen. In de komende periode wordt hierover meer informatie verzameld. Deze informatie was echter nog niet beschikbaar ten tijde van het indienen van het MER.
- 1.1.16 Daarnaast is er nog enige onzekerheid omtrent het risico dat er zich voorwerpen bevinden binnen de voorgestelde corridor (archeologische voorwerpen, scheeps- of vliegtuigwrakken of NGE's). Het MER is

opgesteld op basis van een 500 m brede corridor waarin de zeekabels zullen worden aangelegd. De strook die daadwerkelijk nodig is voor de aanleg van de kabels zal echter veel smaller zijn (circa 15 m breed). De aanvraag voor de NeuConnect-kabel heeft betrekking op aanleg binnen de 500 m brede corridor. In het definitieve ontwerp voor de het traject van de zeekabel zullen eventueel aangetroffen voorwerpen zoveel mogelijk worden vermeden om de route vanuit milieuoogpunt zo optimaal mogelijk te maken. De leemten in kennis hebben geen invloed op de beslissing over de voorgenomen zeekabelcorridor.

- 1.1.17 De vastgestelde leemten in kennis zijn beperkt, en hebben geen invloed op de afzonderlijke effectenbeoordelingen. Met inachtneming van de mitigerende maatregelen zullen deze leemten niet leiden tot significante wijzigingen in de beschrijving van de referentiesituatie of de effectbeoordeling in het MER.

Overzicht van mitigerende maatregelen

- 1.1.18 Mitigerende maatregelen omvatten technische en niet-technische maatregelen om de milieueffecten van het project te beperken. De in het MER beschreven mitigerende maatregelen zijn vooral best practice maatregelen en voorzorgsmaatregelen gericht op het voorkomen van eventuele negatieve effecten van het project. Daar waar geen mitigerende maatregelen benodigd zijn, wordt desalniettemin soms uit voorzorg en om het project uit milieuoogpunt te optimaliseren een of meer maatregelen getroffen. Er zijn geen compenserende maatregelen voorgesteld, aangezien deze niet noodzakelijk worden geacht. In deze samenvatting wordt ingegaan op specifieke mitigerende maatregelen die aanvullend op de best practice en voorzorgsmaatregelen worden getroffen en de voorzorgsmaatregelen die ten aanzien van onderwatergeluid worden getroffen.
- 1.1.19 Mitigerende maatregelen worden getroffen voor de Zeekoet, kwalificerende soort voor het Natura 2000-gebied Friese Front. In de Passende beoordeling is op grond van analyse van mogelijke effecten geconcludeerd dat significante negatieve effecten op de instandhoudingsdoelstellingen van het Friese Front worden uitgesloten. Reden hiervoor is dat de verstoring door de aanleg van de kabel ten opzichte van de huidige verstoring zeer klein is. Wel is er sprake van een beperkte toename van de verstoring van de zeekoet. Deze verstoring zal worden voorkomen door de werkzaamheden in het Friese Front uit te voeren buiten de kwetsbare ruiperiode van de zeekoet. Deze periode loopt van juli t/m september.
- 1.1.20 Voorafgaand aan de daadwerkelijke aanleg wordt gericht onderzoek uitgevoerd om eventuele NGE's langs de zeekabelcorridor te lokaliseren. Op basis daarvan worden alle praktisch uitvoerbare mitigerende maatregelen ter beperking van de veiligheids- en gezondheidsrisico's van NGE's uitgewerkt. Eventueel aangetroffen NGE's als ook objecten/wrakken worden direct gemeld bij de Kustwacht.

Conclusies

- 1.1.21 Op basis van de resultaten van de effectbeoordeling kan geconcludeerd worden dat het effect van de aanleg, exploitatie en buitenbedrijfstelling niet tot negatieve significante effecten zal leiden voor de verschillende toetscriteria. De leemten in kennis zijn beperkt en zijn niet van invloed op de individuele beoordeling van de effecten. Door de daarnaast getroffen voorzorgsmaatregelen en mitigerende maatregelen om eventuele negatieve effecten te minimaliseren is de impact van de aanleg, exploitatie en buitenbedrijfstelling minimaal.
- 1.1.22 Op basis van het milieueffectrapport en de daarin beschreven effectbeoordeling en mitigerende maatregelen kan de watervergunning worden verleend.